

Installatietechniek

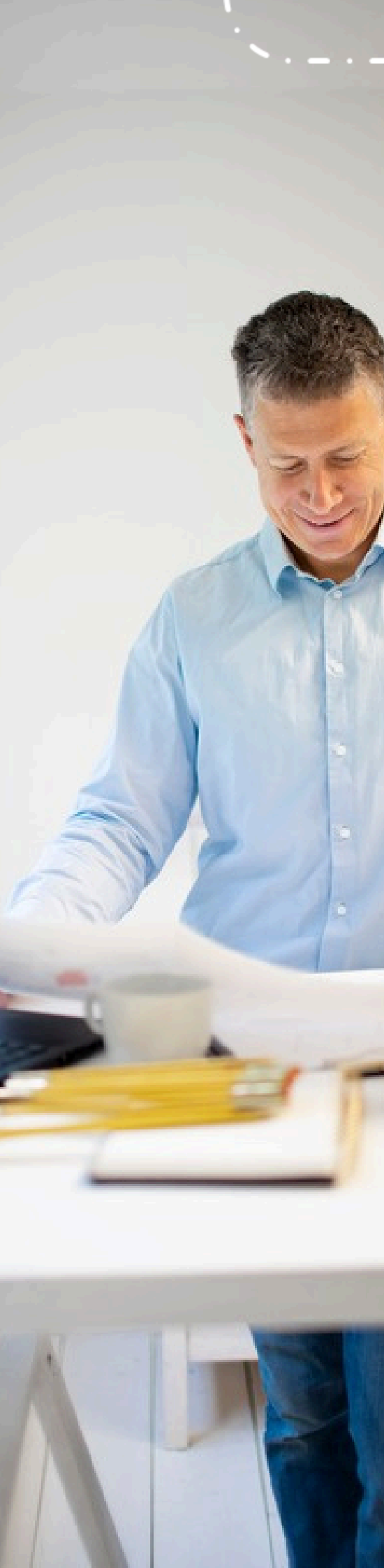
Van documentanalyse naar betrouwbare calculatie met AI

Inhoudsopgave

Inleiding	03
Het proces	04
Het kernprobleem	05
Over AI agents	07
Het agentic systeem voor calculatie	08
Van impact naar implementatie	09
Samenvattend	12
Gegevens	13

Management samenvatting

Bij installatiebedrijven zit het knelpunt van calculatie niet in het rekenen, maar in de voorbereiding. Bestekdocumenten, tekeningen en contractstukken bevatten alle benodigde informatie, maar zijn tijdrovend om handmatig te verwerken. Tegelijkertijd is ervaren calculatiecapaciteit schaars en blijkt het in de praktijk steeds lastiger om nieuwe calculators te vinden.

Deze whitepaper laat zien hoe AI dit probleem oplost met een agentic systeem.

Concreet beschrijven we hoe een agentic systeem het calculatieproces ondersteunt bij:

- het automatisch analyseren en structureren van bestekken en contractdocumenten;
- het uitlezen van bouwtekeningen en installatietekeningen;
- het herkennen van projecteisen voor onder andere brandmeldinstallaties, sprinklertechniek, camerasystemen en toegangscontrole;
- het signaleren van risico's, afwijkingen en inconsistenties tussen documenten;
- het vroegtijdig inzichtelijk maken van contractuele aandachtspunten.

Door deze voorbereidende stappen te automatiseren, verschuift het werk van zoeken naar beoordelen. De calculator blijft eindverantwoordelijk, maar werkt met consistente en controleerbare input.

Wat is het resultaat van deze AI automatiseringen?

Het resultaat is dat installatiebedrijven meer aanvragen kunnen verwerken met dezelfde capaciteit, faalkosten verminderen en hun calculatieproces versnellen en schaalbaar maken, zonder afhankelijk te blijven van individuele kennis.

Inleiding

Voor installatiebedrijven worden projecten complexer, documentatie omvangrijker en de tijd om tot een betrouwbare offerte te komen steeds korter. Tegelijkertijd is ervaren calculatiecapaciteit schaars en wordt het steeds lastiger om nieuwe calculators te vinden en op te leiden.

Wat daarbij opvalt, is dat in veel organisaties het grootste deel van de tijd niet zit in het maken van de calculatie zelf, maar in het zoeken, interpreteren en controleren van informatie.

Bestekdocumenten, tekeningen en aanvullende stukken bevatten alle benodigde gegevens, maar het is een tijdrovend proces om alles te vinden en te verzamelen.

Deze whitepaper beschrijft:

1. Hoe het calculatieproces vandaag de dag werkt bij installatiebedrijven.
2. Waar in dat proces structureel tijd, kwaliteit en grip verloren gaan.

Hoe een agentic AI-systeem dit proces ondersteunt en versnelt.

Niet door de calculator te vervangen, maar door de voorbereiding van de calculatie slimmer, consistentener en beter controleerbaar te maken.

Hoe calculatie bij installatiebedrijven werkt

1. Ontvangst van projectinformatie

Een aanvraag start vrijwel altijd met een verzameling documenten:

- bestekken (RAW, STABU, UAV),
- bouw- en installatietekeningen (PDF, 2D CAD, IFC/BIM);
- aanvullende stukken zoals nota's van inlichtingen en contractvoorwaarden.

Deze informatie komt vaak gefaseerd en in verschillende formats binnen. Zelden is alles in één keer compleet of eenduidig.

2. Projectcontext bepalen

Voordat inhoudelijk gerekend kan worden, moet de context helder zijn:

- gaat het om renovatie, woningbouw of utiliteit?
- welke installaties maken onderdeel uit van de opdracht?
- welke rol speelt het installatiebedrijf binnen het geheel?

Bij projecten kunnen verschillende disciplines samenkomen, zoals brandmeldinstallaties, sprinklertechniek, camerasystemen en toegangscontrole.

3. Informatie verzamelen en interpreteren

Het grootste deel van het werk bestaat uit:

- handmatig lezen van bestekken,
- controleren van bouw- en installatietekeningen
- vergelijken van eisen tussen documenten,
- en het vastleggen van aannames in Excel of ERP.

Welke informatie belangrijk is en waar deze staat, hangt sterk af van ervaring. Twee calculators kunnen uit hetzelfde bestek verschillende conclusies trekken.

4. Calculatie

Pas dan volgt de daadwerkelijke calculatie:

- bepalen van hoeveelheden;
- toepassen van normtijden en kostprijzen;

inschatten van risico's, uitzonderingen en levertijden.

Veel aannames blijven impliciet, omdat expliciete vastlegging tijd kost.

Kernprobleem

In dit proces gaat het grootste deel van de tijd niet naar het maken van de calculatie, maar naar het zoeken, interpreteren en controleren van informatie.

Juist deze voorbereidende fase leent zich goed voor ondersteuning door AI. Niet door het rekenen over te nemen, maar door informatie eerder, consistent en controleerbaar beschikbaar te maken.

In de volgende sectie laten we zien hoe deze samenwerking er in de praktijk uitziet, aan de hand van een agentic systeem met vijf concrete AI-agents die elk een herkenbaar knelpunt oplossen.

Lees over AI Agents hieronder

Bestekanalyse
Agent

Technische
Tekeningen Agent

Standaardisatie
Agent

Risico-detectie
Agent

Juridische
Agent

Over AI-agents

Voordat we de concrete AI agents beschrijven, is het belangrijk om kort stil te staan bij wat AI-agents zijn en waarom ze juist in het calculatieproces van toegevoegde waarde zijn.

Wat zijn AI-agents en waarom zijn ze relevant?

AI wordt vaak gezien als één slimme toepassing. Een AI-agent gaat een stap verder: het is een digitale assistent met een afgebakende rol die zelfstandig informatie leest, analyseert en gestructureerd terugkoppelt.

In plaats van losse AI-tools werken agents procesgericht. Elke agent ondersteunt één specifieke taak binnen het calculatieproces, zoals het analyseren van bestekken, het toetsen van projecteisen of het signaleren van risico's.

Juist binnen de installatietechniek, waar projecten bestaan uit grote hoeveelheden documentatie, uiteenlopende normen en meerdere technische disciplines, maken AI-agents het mogelijk om voorbereidende werkzaamheden structureel en herhaalbaar uit te voeren. Daardoor wordt het proces minder afhankelijk van individuele ervaring.

Samenwerkende agents in één agentic systeem

Een calculatieproces vraagt om verschillende soorten expertise: technisch, productmatig, juridisch en risicogericht. Daarom werken AI-agents samen in één agentic systeem.

Elke agent heeft zijn eigen specialisme en deelt zijn bevindingen met andere agents, vergelijkbaar met een calculatieteam dat werkt vanuit één gezamenlijke informatiebasis. AI ondersteunt bij het lezen, structureren en analyseren van informatie. De calculator blijft altijd eindverantwoordelijk voor de interpretatie en uiteindelijke besluitvorming.

Hoe een agentic systeem jouw proces ondersteunt

Binnen het agentic systeem werken meerdere AI-agents samen. Elke agent heeft een eigen rol in het voorbereiden en analyseren van projectinformatie.

1. Document- & Bestekanalyse Agent

De agent brengt structuur aan in bestekken, contractstukken en bijlagen die normaal verspreid en ongestructureerd worden aangeleverd. Hij herkent en ordent onder andere:

- projecttype en projectlocatie;
- contractvorm en projectplanning;
- normen en certificeringen (zoals NEN, CCV en VCA);
- prestatie-eisen en randvoorwaarden;
- installatiedisciplines zoals brandmeldinstallaties, sprinklertechniek, camerasystemen en toegangscontrole;

De voorbereiding van een calculatie start niet langer met zoeken en interpreteren, maar met een consistent en compleet projectoverzicht.

Waarde in de praktijk:

- Geen handmatig zoeken meer
- Consistente vastlegging
- Sneller begrip van project en ontwerp

2. Technische Tekeningen & Elementspecificatie Agent

De agent helpt om technische informatie uit bouw- en installatietekeningen sneller en consistent te ontsluiten. Hij ondersteunt bij het herkennen van:

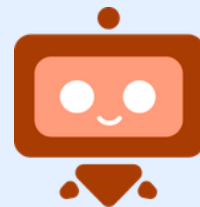
- brandmelders, handmelders en brandmeldcentrales;
- sprinklerleidingen en sprinklerkoppen;
- camera's, kaartlezers en toegangsdeuren;
- aantallen, locaties en installatietypen;
- herhalingen en varianten binnen het project.

De agent leest en structureert deze informatie voordat de calculator inhoudelijk gaat beoordelen. Technische interpretatie verschuift van handmatig uitzoeken naar gericht beoordelen.

Waarde in de praktijk:

- Sneller overzicht van installaties en aantallen
- Minder fouten in maatvoering
- Meer tijd voor technische beoordeling

3. Product-Portfolio & Standardisatie Agent

De agent vormt de brug tussen projecteisen en het bestaande productaanbod.

Hij vergelijkt de eisen uit bestekken en tekeningen met:

- standaard oplossingen en componenten
- maatwerk mogelijkheden binnen het portfolio
- klantspecifieke standaarden en leveranciersafspraken

Daarbij signaleert hij waar projecteisen afwijken van de standaard en welke onderdelen maatwerk of een alternatief vereisen. Ook maakt hij inzichtelijk wat dit betekent voor materiaalkeuze, levertijden en uitvoering.

Projecten worden daardoor niet langer beoordeeld op ervaring alleen, maar op een expliciete vergelijking met het beschikbare portfolio.

Waarde in de praktijk:

- Minder maatwerk verrassingen
- Sneller inzicht in uitvoerbaarheid
- Betere onderbouwing van keuzes

4. Risico- & Inconsistentie Agent

De agent brengt samenhang aan in informatie die normaal verspreid binnenkomt. Hij signaleert onder andere:

- tegenstrijdigheden tussen ontwerp en bestek
- ontbrekende specificaties of afwerkingen
- afwijkingen in maatvoering of detaillering
- onduidelijkheden in materiaalgebruik

Risico's worden niet langer impliciet meegenomen in aannames, maar expliciet onderdeel van het calculatieproces.

Waarde in de praktijk:

- Minder verrassingen tijdens uitvoering
- Betere voorbereiding van calculatie en werkvoorbereiding
- Meer grip op risico's en projectkwaliteit

5. Juridische & Contractuele Analyse Agent

De agent analyseert contractuele documenten en voorwaarden die onderdeel zijn van een aanvraag. Daarbij brengt hij onder andere in kaart:

- verantwoordelijkheden en aansprakelijkheden
- eisen rondom oplevering en afwerking
- afwijkingen ten opzichte van standaard voorwaarden

De agent maakt zichtbaar waar risico's liggen en waar afspraken afwijken van standaard projecten.

Waarde in de praktijk:

- Vroegtijdig inzicht in contractrisico's
- Betere afweging tussen prijs, risico en uitvoering

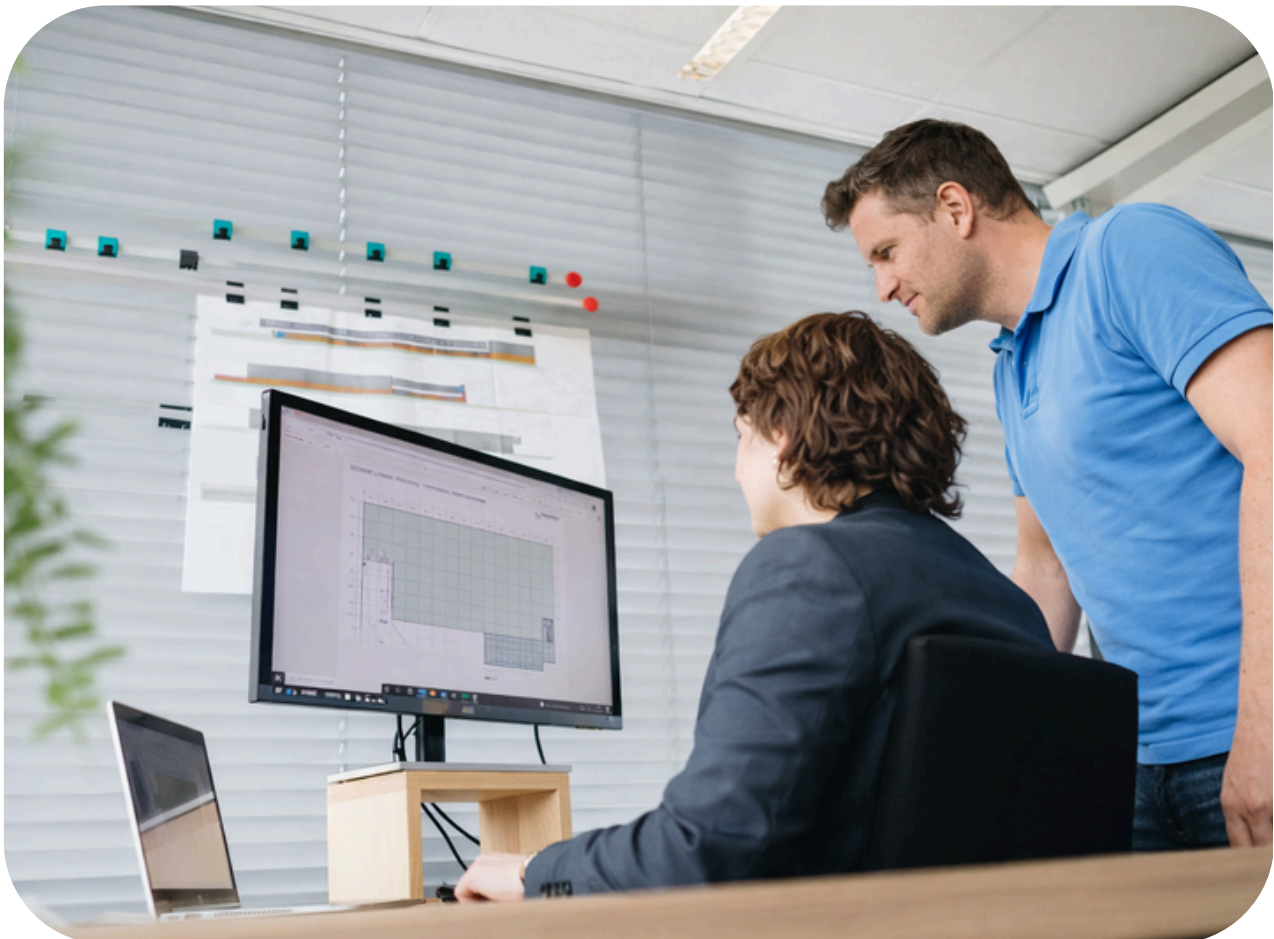
Van impact naar implementatie

De impact van AI zit in het verbeteren van meerdere kleine stappen die samen het verschil maken. Tijdswinst, lagere foutkans en betere voorspelbaarheid ontstaan doordat het voorbereidende werk consistent en minder persoonsafhankelijk wordt uitgevoerd.

De logische vervolgvraag is dan niet óf AI waarde kan leveren, maar hoe je dit op een praktische en beheersbare manier inzet binnen het bestaande calculatieproces.

Dit hoofdstuk laat zien:

- Waar de concrete winst per processtap ontstaat.
- Hoe deze winst zich vertaalt naar een businesscase.
- Hoe AI eenvoudig kan worden geïmplementeerd binnen het bestaande proces.

De concrete winst per processtap

Iedere AI-agent ondersteunt een herkenbaar onderdeel van het calculatieproces en levert zelfstandig waarde, nog voordat het volledige proces is geautomatiseerd.

Bestek lezen en interpreteren

Het handmatig doorgronden van bestekken kost traditioneel veel tijd. Afhankelijk van projectgrootte en complexiteit loopt dit uiteen van circa **4 tot 8 uur per aanvraag**.

Door automatische documentanalyse wordt relevante informatie vooraf gestructureerd aangeboden. In plaats van intensief zoeken en markeren verschuift het werk naar gecontroleerd beoordelen, wat **dit terugbrengt naar ongeveer 1 tot 2 uur**.

Installatietekeningen analyseren

Het interpreteren van bouw- en installatietekeningen vraagt veel aandacht en ervaring. Het herkennen van installaties, componenten, aantallen en projecteisen kost in de praktijk vaak **6 tot 12 uur**, zeker bij grotere utiliteitsprojecten.

Met ondersteuning bij het herkennen en structureren van technische informatie ontstaat sneller overzicht, waardoor deze stap doorgaans teruggebracht kan worden naar **1 tot 3 uur**.

Controle en risicoanalyse

Controle en risicoanalyse vinden in veel organisaties nu ad-hoc plaats, vaak onder tijdsdruk. Door AI risico's expliciet te laten signaleren, wordt deze stap structureel en herhaalbaar. De tijdsbesteding verschuift van ongepland en reactief naar gepland en efficiënt, met meer aandacht voor relevante risico's.

De gezamenlijke impact hiervan is groot en lastig in uren uit te drukken. Minder herstelwerk, minder verrassingen in latere projectfasen en meer voorspelbaarheid van uitkomsten zorgen ervoor dat er **sneller** en vooral **beheersbaarder** wordt gecalculeerd.

Van tijdswinst naar businesscase

De waarde van AI in het calculatieproces zit niet alleen in snelheid, maar vooral in beheersing en voorspelbaarheid. Door het voorbereidende werk te automatiseren, ontstaat ruimte om met dezelfde capaciteit meer en beter onderbouwde aanvragen te beoordelen.

- Meer offertes zonder extra mensen.
- Minder faalkosten door gemiste eisen of verkeerde aannames.
- Minder afhankelijkheid van enkele ervaren calculators.
- Een constantere kwaliteit van calculaties.

Belangrijk is dat deze waarde niet pas ontstaat bij volledige automatisering. Juist de eerste stappen, zoals het automatisch uitlezen en structureren van bestekdocumenten, leveren direct zichtbare winst op. Daardoor is de investering overzichtelijk en het rendement snel merkbaar.

Implementatie: verbeteren zonder het proces te verstoren

AI wordt in het calculatieproces niet ingezet om beslissingen over te nemen, maar om de voorbereiding structureel te verbeteren. In de praktijk betekent dit dat AI vóór de calculator werkt, niet erna.

AI-agents lezen, structureren en controleren documenten voordat een calculator ermee aan de slag gaat. Hierdoor start de calculatie niet met losse PDF's en aannames, maar met gestructureerde en controleerbare input.

De rolverdeling blijft daarbij helder:

- AI ondersteunt bij lezen, structureren en signaleren.
- De calculator beoordeelt, weegt af en bepaalt de uiteindelijke calculatie.

Omdat AI-agents afgebakende taken uitvoeren, kunnen ze naast het bestaande proces worden ingezet. Er is geen sprake van een grootschalige systeemvervanging of ingrijpende proceswijziging.

Het resultaat is een calculatieproces dat:

- Rustiger en voorspelbaarder verloopt.
- Minder afhankelijk is van individuele ervaring.
- Beter schaalbaar is bij groei of personeelstekorten.

Samenvattend

In een markt waarin ervaren calculators schaars zijn en nieuwe medewerkers moeilijk te vinden, helpt AI om kennis structureel vast te leggen in het proces in plaats van in mensen. Bij installatiebedrijven ligt het grootste knelpunt in calculatie dan ook niet in het rekenen zelf, maar in het voorbereidende werk.

Bestekdocumenten en tekeningen bevatten alle benodigde informatie, maar vragen veel tijd en ervaring om correct te interpreteren. Door AI in te zetten bij het verwerken van deze documenten ontstaat ruimte om:

- Tijd vrij te maken voor echte calculatie.
- Risico's eerder zichtbaar te maken.
- De afhankelijkheid van individuele kennis te verminderen.

AI laat zien dat automatisering niet draait om het vervangen van mensen, maar om het slimmer inzetten van capaciteit. Het resultaat is een calculatieproces waarin organisaties met hetzelfde team:

- Meer aanvragen kunnen verwerken.
- Consistenter kunnen calculeren.
- Beter onderbouwde beslissingen nemen.

Niet door harder te werken, maar door het proces vóór de calculatie te automatiseren en beheersbaar te maken.

[Meer weten](#)

Bedankt voor het lezen.

Wil je hierover verder praten of ervaringen uitwisselen, dan ben je welkom om contact met ons op te nemen.

0853 033 474

info@flawlessworkflow.com